

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за 2011 рік

Послуги фінансових компаній

Станом на 31.12.11 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 251 фінансову компанію.

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за 2009 – 2011рр., наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Інформація про обсяги та види фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за 2009-2011рр., млн. грн.

Вид фінансової послуги	2009	2010	2011	Темпи приросту, %	
				2010/ 2009	2011/ 2010
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	135,5	300,0	830,2	121,4	176,7
Надання позик	64,3	29,8	206,6	-53,7	418,5
Надання порук (поручительств)	0,3	0,5	1,0	66,7	220,0
Фінансовий лізинг (вартість укладених договорів фінансового лізингу)	5,2	7,6	9,7	46,2	27,6
Надання гарантій	8,7	502,6	204,6	5 677,0	-59,3
Факторинг	1 594,9	6 407,9	6 845,2	301,8	6,8
Операції з обміну валют	17 206,5	16 631,9	13 611,4	-3,3	-18,2
Операції з переказу грошових коштів	2 818,6	3 179,3	4 758,1	12,8	49,7

За 2011 рік спостерігається тенденція щодо збільшення обсягів надання фінансовими компаніями послуг фінансового лізингу, факторингу, надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів, наданих фінансовими компаніями, позик та операцій з переказу грошових коштів порівняно з минулим роком.

Разом з цим, відстежується тенденція скорочення обсягів надання гарантій та здійснення операцій з обміну валют за 2011 рік порівняно з 2010 роком.

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 31.12.11 88 фінансових компаній мали діючі ліцензії на здійснення діяльності по залученню коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю і від свого імені діяли в їхніх інтересах, здійснюючи управління майном згідно із законодавством, Правилами фонду та договору управління майном.

Загальна кількість довіритель, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у ФФБ, станом на 31.12.11 становила 12 673 фізичні та 117 юридичних осіб.

Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучених від них коштів за 2009-2011 рр. наведена на рис. 1.

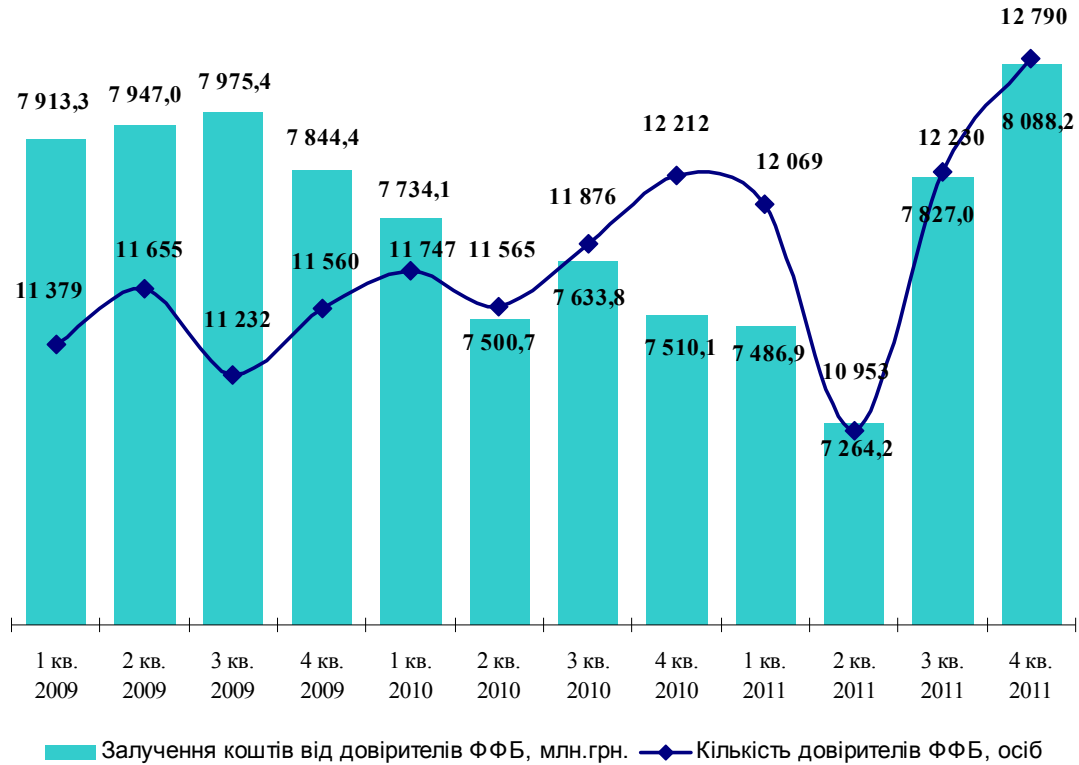

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучення коштів від довіритель ФФБ за 2009-2011 рр.

Загалом, станом на 31.12.11 фінансовими компаніями – управителями залучено для фінансування об'єктів будівництва 8 088,2 млн. грн., що свідчить про збільшення обсягів залучення коштів від довіритель ФФБ на 7,8% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року (станом на 31.12.10 фінансовими компаніями – управителями залучено коштів для фінансування об'єктів будівництва 7 510,1 млн. грн.). Кількість довіритель ФФБ станом на 31.12.11 становить 12 790 фізичних та юридичних осіб, що свідчить про їх збільшення порівняно з минулими роками, як наслідок підвищення рівня довіри до зазначених установ.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» Держфінпослуг здійснювала нагляд також за фінансовими компаніями, які залучають кошти установників управління майном за допомогою випуску та розміщення сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН).

Станом на 31.12.11 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів ФОН, мають 12 фінансових компаній, із яких лише 4 створили 4 ФОНи. Динаміку кількості створених фондів наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Кількість створених ФОН і виданих дозволів за 2009-2011рр.

Показники	Станом на 31.12.09	Станом на 31.12.10	Станом на 31.12.11
Кількість виданих дозволів	10 (за рік анульовано 1)	10	12
Кількість компаній, які створили ФОН	4	4	4
Кількість створених ФОН	5	4	4

Загальна кількість власників сертифікатів ФОН станом на 31.12.2011 становила 15 фізичних осіб¹ та 1 юридичну особу.

Станом на 31.12.2011 фінансові компанії – управителі залучили 51,0 млн. грн. для здійснення операцій з нерухомістю та здійснення інших дій з управління ФОН з метою отримання доходу в інтересах власників сертифікатів ФОН та для забезпечення його діяльності з управління майном.

Динаміка залучення коштів щоквартально за 2009 –2011 рр. від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) наведена на рис. 2.

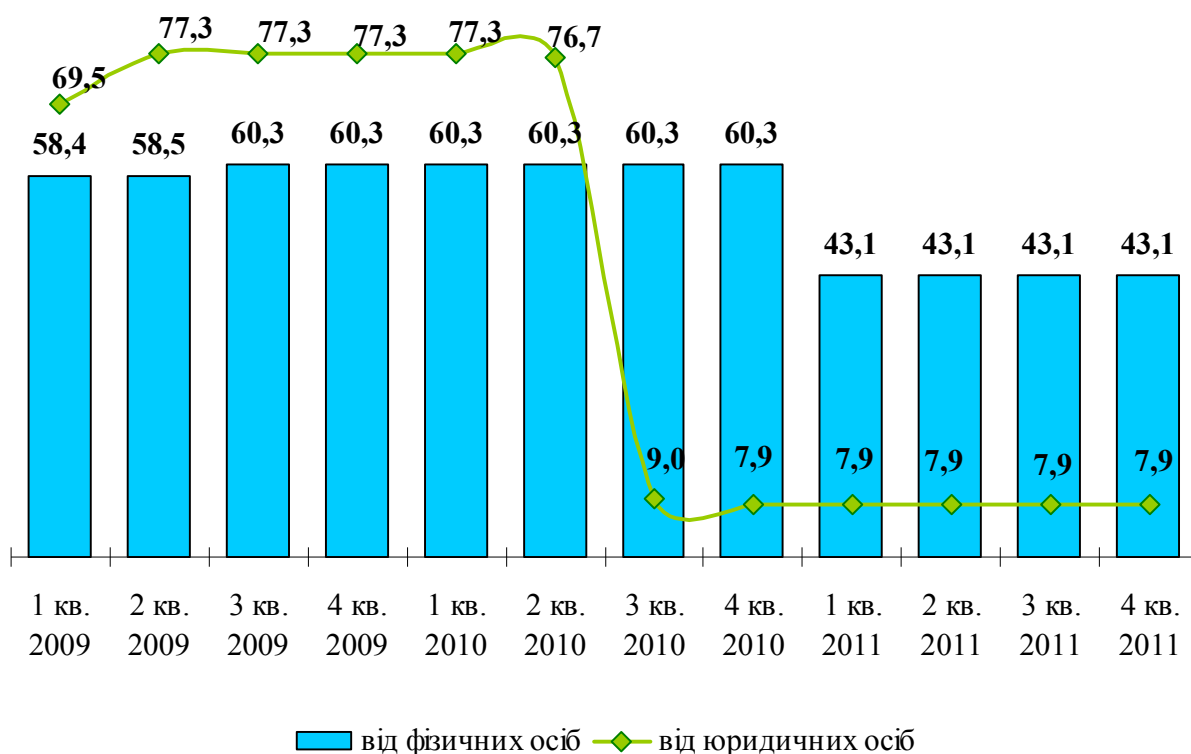

Рис. 2. Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) щоквартально за 2009–2011рр., млн. грн.

¹ Одна фінансова компанія не подала звітності за 2011 рік.

За 2009–2011 р.р. залучення коштів за допомогою сертифікатів ФОН здійснювалося невеликою кількістю фінансових компаній. Залучення коштів від юридичних осіб зменшилося починаючи з I кварталу 2011 року порівняно з попередніми періодами.

Факторинг

Станом на 31.12.11 у Державному реєстрі фінансових установ містилася інформація про 110 фінансових компаній, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом IV кварталу 2011 року фінансові компанії уклали 4 059 договорів факторингу загальним обсягом 2 976,5 млн. грн. і виконали 3 781 договір на суму 2 437,0 млн. грн. Діючими на кінець IV кварталу 2011 року залишалася 3 906 договорів факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу по кварталах наведена на рис. 3.

Рис. 3. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу за 2009-2011 рр.

У 2011 році, на противагу кризовому рівню 2009 року, ринок купівлі проблемних боргів юридичних осіб фінансовими компаніями, які мають право надавати послуги факторингу, поступово розвивається. Факторингові операції вигідні для юридичних осіб у зв'язку з появою можливості зменшити витрати на адміністрування проблемних боргових зобов'язань та наростити свої активи.

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування. Узагальнені дані щодо джерел фінансування факторингових послуг наведені в таблиці 3 та зображені на рис. 4, 5.

**Джерела фінансування укладених факторингових операцій
за 2009-2011 рр., млн. грн.**

Джерела фінансування	2009	2010	2011	Темпи приросту, %	
				2010/ 2009	2011/ 2010
Власні кошти	269,1	1 939,8	3 908,7	620,8%	101,5%
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	325,7	3 516,0	1 662,4	979,5%	-52,7%
Банківські кредити	887,6	903,3	1 192,6	1,8%	32,0%
Інші джерела	112,7	48,8	64,3	-56,7%	31,8%
Всього	1 595,1	6 407,9	6 845,2	301,7%	6,8%

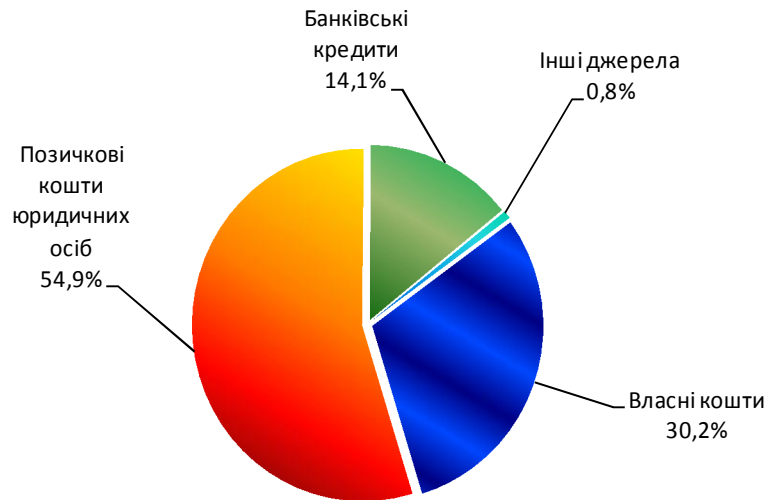

Рис. 4. Джерела фінансування факторингових операцій станом на 31.12.10.

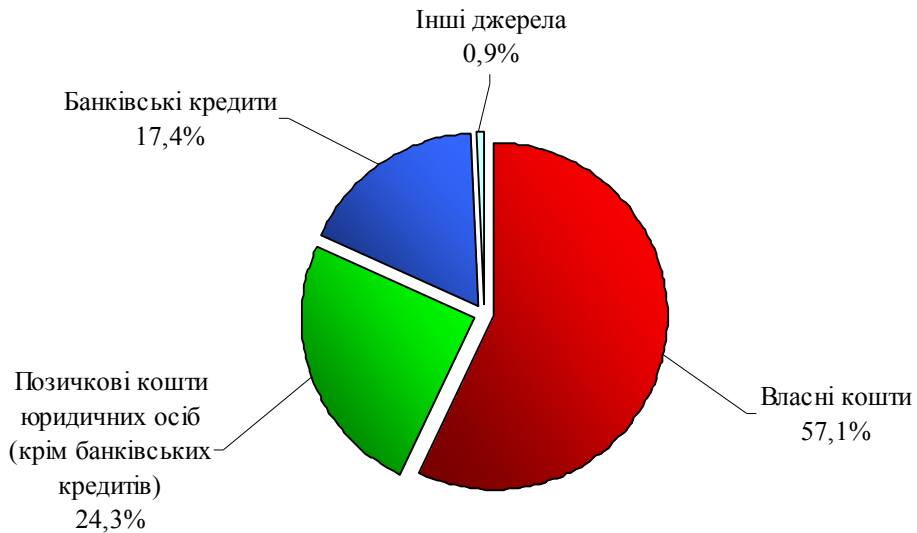

Рис. 5. Джерела фінансування факторингових операцій станом на 31.12.11.

Обсяг фінансування за рахунок власних коштів станом на 31.12.2011 збільшився вдвічі (до 3 908,7 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2010 року. Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) станом на 31.12.2011 зменшився на 52,7% (до 1 662,4 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2010 року. Обсяг банківських кредитів станом на 31.12.2011 збільшився на 32,0% (до 1 192,6 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2010 року. Характеризуючи структуру джерел фінансування факторингових операцій за 2011 рік, очевидним є те, що питома вага власних коштів зросла до 57,1%, що свідчить про привабливість для підприємців щодо інвестування коштів у ринок факторингових послуг.

Групування перших за обсягом наданих послуг факторингових компаній за 2011 рік наведено в таблиці 4. Частка 10 факторингових компаній становить 89,9% від загального обсягу наданих послуг факторинговими компаніями, а на частку 3 компаній припадає 63,6% від загального обсягу послуг факторингу.

Таблиця 4

Групування перших за обсягом наданих послуг факторингових компаній за 2011 рік

	Розмір фінансового активу, що є предметом договору факторингу, млн. грн.	Частка, %
ТОР 3	4 361,8	63,6
ТОР 5	5 174,3	75,5
ТОР 10	6 152,2	89,9
Всього	6 845,2	100,0

Розподіл за основними галузями обсягу наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу за 2010 – 2011 рр. наведено на рис. 6, 7.

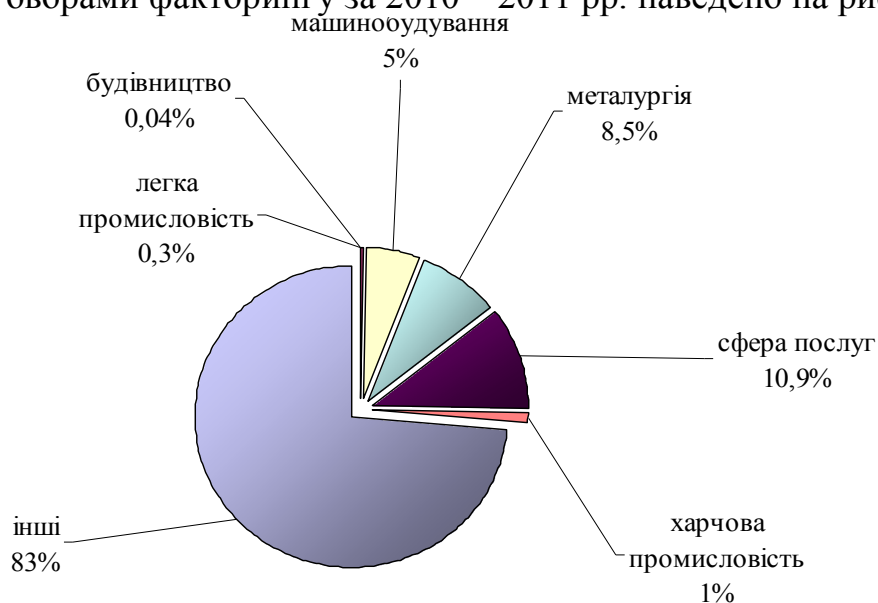

Рис. 6. Розподіл укладених договорів факторингу за основними галузями станом на 31.12.2010

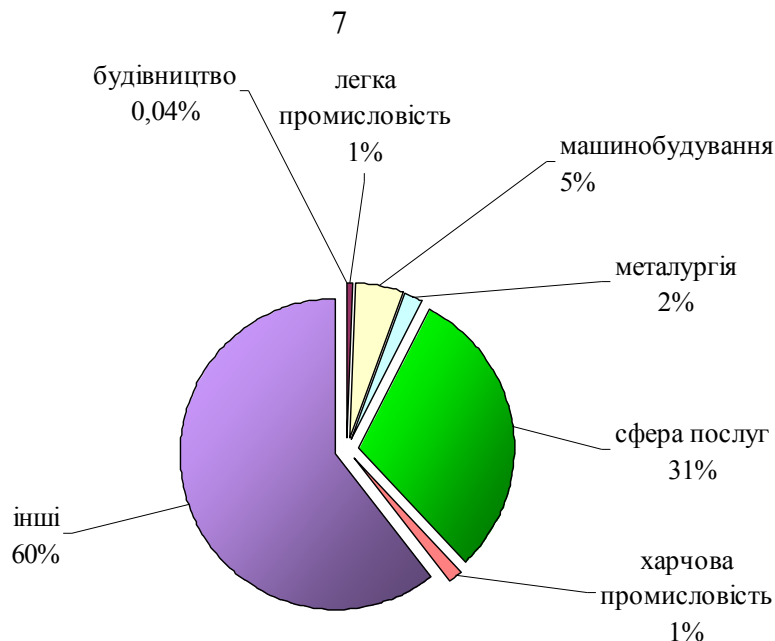

Рис. 7. Розподіл укладених договорів факторингу за основними галузями станом на 31.12.2011

Станом на 31.12.11 серед укладених фінансовими компаніями договорів факторингу за галузями найменшу питому вагу мають будівництво – 0,04%, легка та харчова промисловість – 1%, металургія – 2%, дещо більшу частку займає сфера машинобудування – 5%, а найбільшу – 60% охоплюють інші галузі, сфера послуг – 31%.

Зміна структури факторингових послуг за основними галузями пов'язана зі збільшенням частки укладених договорів у сфері послуг майже втричі, що може свідчити про збільшення боргу серед населення щодо оплати різноманітних послуг (телекомунікаційних, зв'язку тощо). Станом на 31.12.11 зменшилася частка укладених договорів факторингу в сфері металургійної промисловості з 8,5% до 2%, що є ознакою оздоровлення галузі.

Діяльність із забезпечення проведення розрахунків

Узагальнені дані щодо обсягів операцій з обміну валют та переказу грошових коштів фінансовими компаніями за 2009–2011 рр. наведено в таблиці 5.

Таблиця 5

Обсяги операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями за 2009 – 2011 рр., млн. грн.

Вид фінансової послуги	2009	2010	2011	Темпи приросту, %	
				2010/ 2009	2011/ 2010
Операції з обміну валют	17 206,5	16 631,9	13 611,4	-3,3%	-18,2%
Операції з переказу грошових коштів	2 818,6	3 179,3	4 758,1	12,8%	49,7%
Всього	19 788,1	19 811,2	18 369,5	0,1%	-7,3%

Станом на 01.01.12 ліцензії на право здійснення переказу коштів небанківськими фінансовими установами в Держфінпослуг отримано 29 фінансовими компаніями.

Дані свідчать про збільшення обсягів операцій з переказу грошових коштів фінансовими компаніями за 2011 рік на 49,7 % порівняно з аналогічним періодом минулого року. Поряд з цим, операції з обміну валют зазнали скорочення на 18,2% за 2011 рік у порівнянні з 2010 роком, що свідчить про стабільність курсу гривні стовно інших валют та відсутність надмірного попиту щодо операцій покупки та продажу валют.

Фінансові послуги, що надаються нефінансовими установами

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами – суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають визначене законом право надавати фінансові послуги, наведені в таблиці 6.

Таблиця 6

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами за 2009-2011рр.

Вид фінансової послуги	Обсяг фінансового активу, що є предметом договору, млн. грн.			Темпи приросту, %	
	2009	2010	2011	2010/ 2009	2011/ 2010
фінансовий лізинг	2 217,5	3 480,7	8 716,5	57,0	150,4
поштовий переказ	6 233,6	6 954,7	7 842,8	11,6	12,8
Всього	8 451,1	10 435,4	16 559,3	23,5	58,7

Дані таблиці 6 свідчать про зростання обсягів наданих послуг юридичними особами, які не є фінансовими установами, з поштового переказу. У звітному періоді 2011 року на 12,8 % зросли поштові перекази, що здійснюються через Укрпошту, порівняно з минулим роком.

Поряд з цим, стрімко зростають обсяги наданих послуг з фінансового лізингу за 2011 рік порівняно з аналогічним періодом минулого року та порівняно з 2009 роком.

Структура розподілу вартості договорів фінансового лізингу за галузями в 2010-2011рр., укладених юридичними особами, які не є фінансовими установами, суттєво не змінилась і відображена на рис. 8, 9.

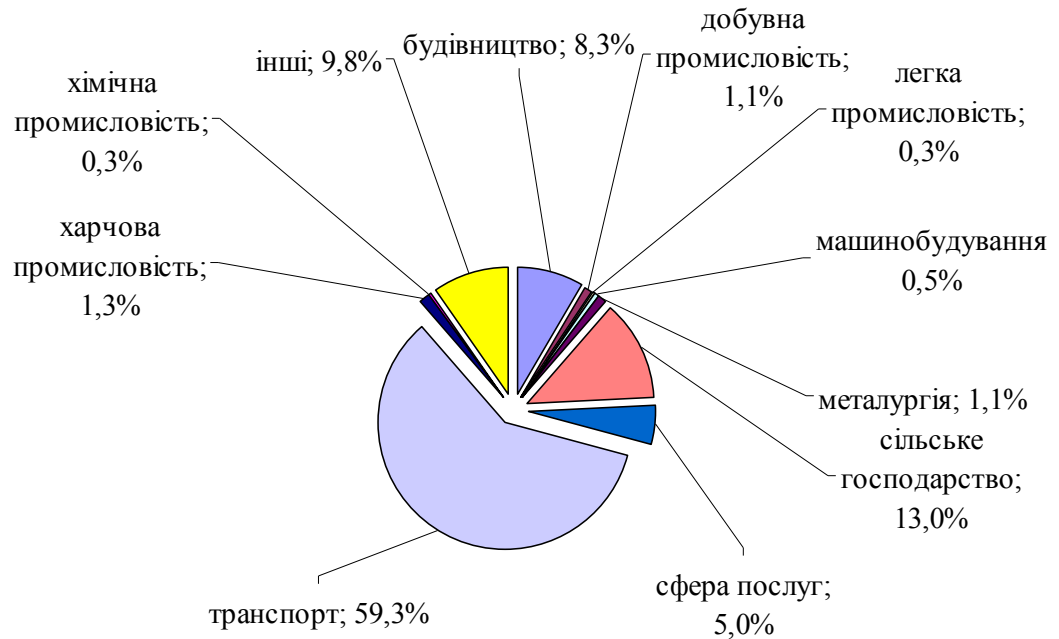

Рис.8. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.12.10.

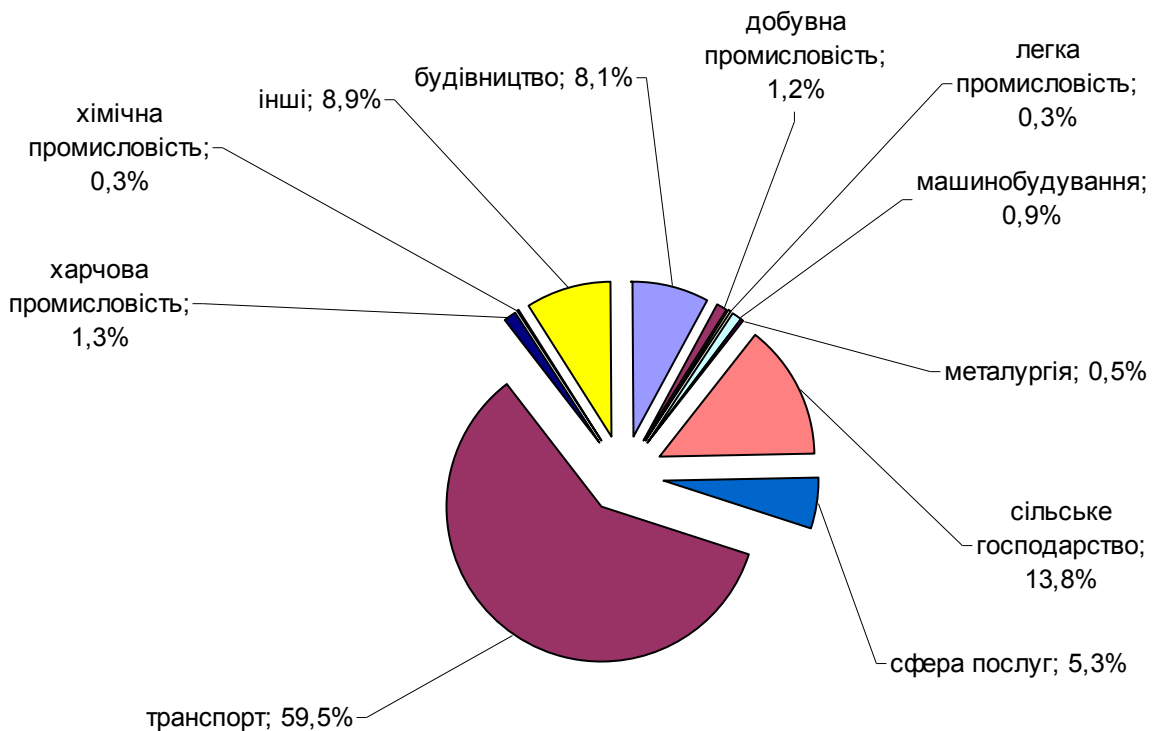

Рис.9. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.12.11.

Таким чином, збільшення лізингових операцій у 2011 році порівняно з аналогічним періодом минулого року пов'язано зі збільшенням попиту на зазначені послуги та деяким покращенням платоспроможності підприємств.

Ломбарди

Станом на 31.12.11 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 456 ломбардів, що на 30 установ (або на 7%) більше в порівнянні з відповідною датою 2010 року (станом на 31.12.10 – 426 ломбардів). Тенденція до зростання кількості ломбардів пов'язана, перш за все, із забезпеченням ними першочергових потреб громадян у грошових коштах.

Основні показники діяльності ломбардів за 2009 – 2011 рр. наведені в таблиці 7.

Таблиця 7

Показники діяльності ломбардів за 2009 – 2011 рр.

Показники	2009	2010	2011	Приріст			
				2010/ 2009		2011/ 2010	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	3 505,0	5 503,1	7 325,1	1 998,1	57,0	1 821,00	33,1
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	6 758,8	9 247,2	9 388,5	2 488,4	36,8	141,30	1,5
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	3 370,7	5 364,8	7 261,4	1 994,1	59,2	1 896,60	35,4
<i>погашено за рахунок майна, наданого в заставу</i>	240,1	452,8	644,2	212,7	88,6	191,40	42,3
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, тис. шт.	662,9	1 007,1	1 013,2	344,2	51,9	6,10	0,6

Згідно з даними таблиці 7, на ринку ломбардних послуг спостерігається збільшення загальних обсягів кредитування, але уповільнення темпів зростання основних показників. При зростанні кількості наданих фінансових кредитів під заставу за 2011 рік на 1,5%, у порівнянні з відповідним періодом 2010 року, кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, збільшилася на 0,6%. За результатами 2011 року частка обсягу погашених фінансових кредитів за рахунок наданого в заставу майна в загальній сумі погашених фінансових кредитів становила 8,9% (або 644,2 млн. грн.), за результатами 2010 року дана частка становила 8,4% (або 752,8 млн. грн.).

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за 2011 рік становила 214,5% (за 2010 рік – 216,5%).

Важливим показником, який характеризує ринок ломбардів, є показник їх фінансового стану. У таблиці 8 наведено основні показники діяльності ломбардів, які свідчать про їх постійне зростання.

Показники фінансового стану ломбардів

	Станом на 31.12.09	Станом на 31.12.10	Станом на 31.12.11	Темпи приросту	
				31.12.10/ 31.12.09	31.12.11/ 31.12.10
	млн. грн.			%	
Дебіторська заборгованість, у тому числі:	369,6	566,9	825,4	53,4	45,6
за наданими фінансовими кредитами	313,7	455,1	669,4	45,1	47,1
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами	4,6	7,7	16,5	68,6	114,3
Статутний капітал	345,4	663,7	801,4	92,2	20,7
Резервний капітал	8,7	13,4	11,5	54,5	-14,2
Нерозподілений прибуток	43,0	81,3	113,0	89,1	39,0
Власний капітал, усього	349,9	627,5	842,6	79,4	34,3
Залучені кошти на платній та безоплатній основі	79,9	80,0	137,1	0,1	71,4
Активи по балансу	618,9	888,2	1 203,8	43,5	35,5

Станом на 31.12.11 обсяг дебіторської заборгованості зріс на 45,6% (до 825,4 млн. грн.) у порівнянні з відповідною датою 2010 року.

Станом на 31.12.11 обсяг активів збільшився на 35,5% у порівнянні з відповідною датою 2010 року і становив 1 203,8 млн. грн. Обсяг статутного капіталу ломбардів зріс на 20,7% станом на 31.12.11 в порівнянні з відповідним показником станом на 31.12.10. Станом на 31.12.11 у 46 ломбардів обсяг власного капіталу становив менше 200 тис. грн., що на 7 фінансових установ більше в порівнянні з відповідною звітною датою 2010 року (станом на 31.12.10 – 39).

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 9.

Таблиця 9

Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави за 2009 – 2011 рр.

	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Структура наданих фінансових кредитів, %			Приріст			
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2010/2009		2011/2010	
							млн. грн.	%	млн. грн.	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	3 167,8	5 092,4	6 689,2	90,4	92,5	91,3	1 924,6	60,8	1 596,8	31,4
побутової техніки	234,0	364,9	565,2	6,7	6,6	7,7	130,9	56,0	200,3	54,9
автомобілів	7,1	19,6	28,0	0,2	0,4	0,4	12,5	175,0	8,4	42,9
нерухомості	8,9	9,9	9,6	0,3	0,2	0,1	1,0	10,8	-0,3	-3,0
іншого майна	87,2	16,4	12,9	2,5	0,3	0,2	-70,8	-81,2	-3,5	-21,3

Всього	3 505,0	5 503,2	7 325,1	100,0	100,0	100,0	1 998,2	57,0	1 821,9	33,1
--------	---------	---------	---------	-------	-------	-------	---------	------	---------	------

За 2011 рік обсяг наданих фінансових кредитів ломбардами зріс на 33,1% у порівнянні з 2010 роком.

Питома вага наданих фінансових кредитів під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння станом на 31.12.11 зменшилася до 91,3% у порівнянні з показником станом на 31.12.10, як це зображено на рис. 10, 11.

Обсяг фінансових кредитів під заставу побутової техніки за 2011 рік збільшився на 54,9% (до 565,2 млн. грн.) у порівнянні з 2010 роком.

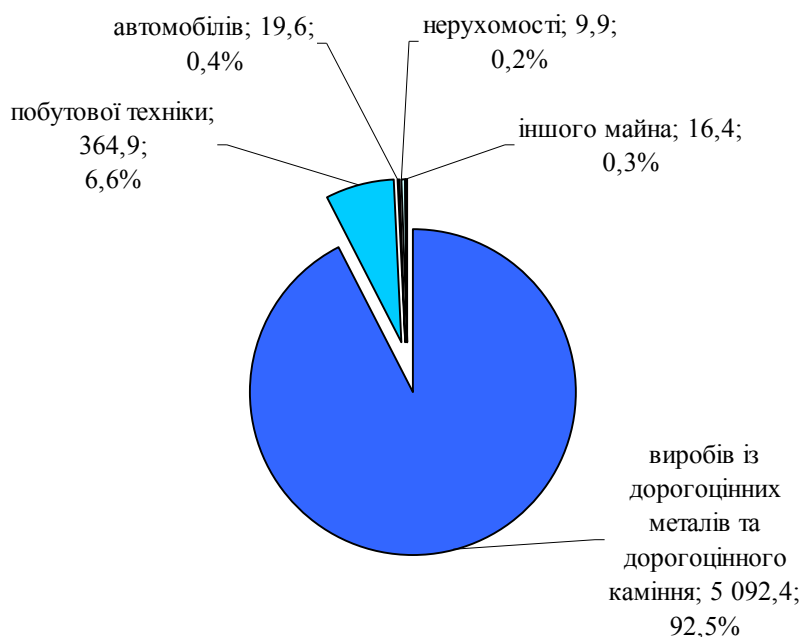

Рис. 10. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 31.12.10 (млн. грн.)

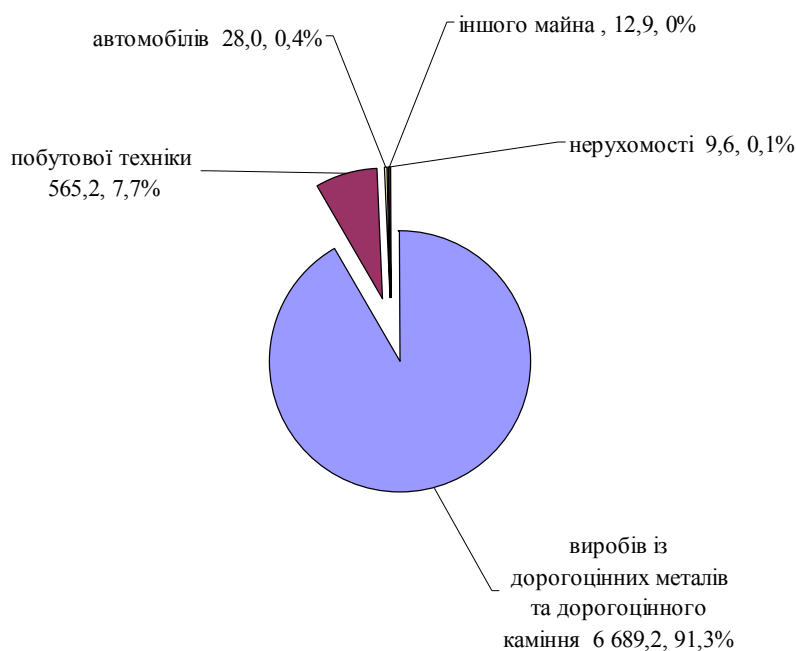

Рис. 11. Структура фінансових кредитів під заставу

станом на 31.12.11 (млн. грн.)

Динаміка обсягу виданих кредитів та середнього розміру кредиту за 2009 – 2011 рр. має тенденцію до зростання, як це зображено на рис. 12.

Ломбарди в порівнянні з банками та кредитними спілками надають малі за розмірами кредити (рис. 12). Протягом 2009 – 2011 рр. середній розмір кредиту зростав від 518,6 грн. до 780,2 грн. Станом на 31.12.11 сума наданих фінансових кредитів під заставу збільшилася на 31,1% (до 7 325,1 грн.) у порівнянні з відповідною датою 2010 року.

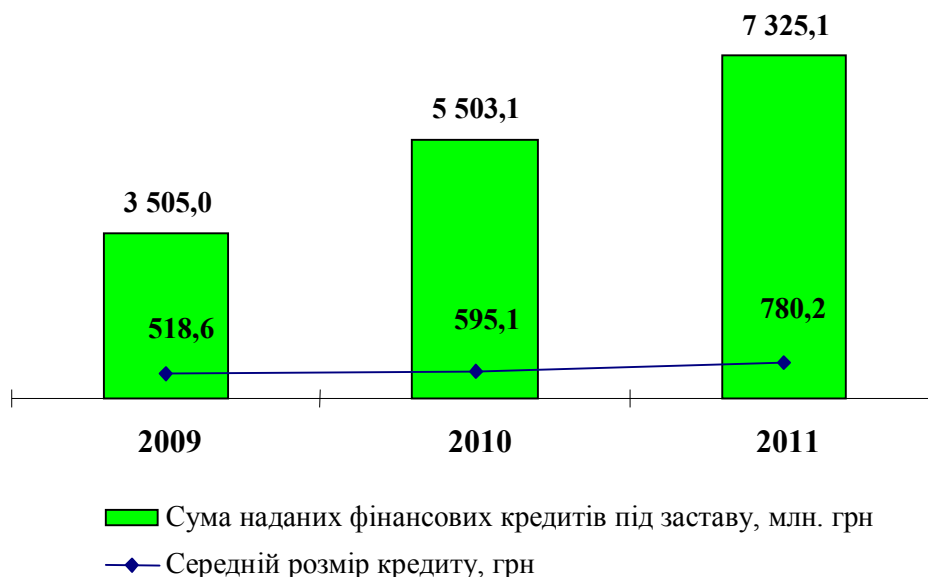

Рис. 12. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту за 2009 – 2011 рр.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб: вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів, виконують своєрідну функцію соціально-економічних стабілізаторів в умовах будь-яких економічних змін.

Таблиця 10

Групування частки перших ломбардів (ТОР) за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 31.12.11

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	1 855,4	25,3	439,7	36,5
ТОР 5	3 552,8	48,5	584,5	48,6
ТОР 10	4 364,1	59,6	739,6	61,4
ТОР 50	6 413,3	87,6	1 016,4	84,4
ТОР 100	6 843,9	93,4	1 098,0	91,2
Всього по ринку	7 325,10	100	1 203,8	100

На 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 93,4% від загального обсягу кредитів. При цьому на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 25,3% від

загального обсягу наданих кредитів і 36,5% всіх активів ломбардів (таблиця 10).

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 11.

Таблиця 11

Інформація про джерела залучення коштів ломбардами станом на кінець 2009 – 2011 рр.

	Станом на 31.12.09		Станом на 31.12.10		Станом на 31.12.11	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:	79,9	100,0	80,0	100,0	137,1	100,0
від банків	75,2	94,1	42,7	53,4	97,7	71,3
від юридичних осіб (крім банків)	4,5	5,6	37,3	46,6	38,0	27,7
від фізичних осіб	0,3	0,3	-	-	1,4	1,0

Дані таблиці 11 свідчать, що в господарській діяльності ломбардів помітно зросла питома вага залучених коштів від банків, а саме: з 53,4% станом на 31.12.10 до 71,3% станом на 31.12.11. Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) станом на 31.12.11 збільшився на 0,7 млн. грн. (або на 1,9%) у порівнянні з інформацією станом на 31.12.10.

Фінансовий лізинг

Станом на 31.12.11 до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Держфінпослуг, внесено інформацію про 217 юридичних осіб – лізингодавців та до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 70 фінансових компаній, що надають послуги з фінансового лізингу.

Протягом 2011 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено **10 920** договорів фінансового лізингу на суму **11 337,4** млн. грн. Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, укладених протягом 2011 року, становить **8 720,3** млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 31.12.11 становить **33,6** млрд. грн.

Близько 99,9% усіх послуг фінансового лізингу надається юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами (таблиця 12).

**Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості,
укладених юридичними особами та фінансовими компаніями
за 2009 – 2011 рр.**

Період	Вартість договорів фінансового лізингу укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.) укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
2009 р.	2 610,1	5,2	3 008	4
2010 р.	4 965,0	7,6	5 090	14
2011 р.	11 327,7	9,7	10 906	14

Динаміка вартості договорів, укладених протягом 2009 – 2011 рр., та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 13.

За підсумками 2011 року відзначилася позитивна динаміка щодо кількості договорів фінансового лізингу, укладених юридичними особами та фінансовими компаніями. Так, за 2011 рік кількість договорів фінансового лізингу збільшилася майже вдвічі (до 10 920 од.) у порівнянні з 2010 роком.

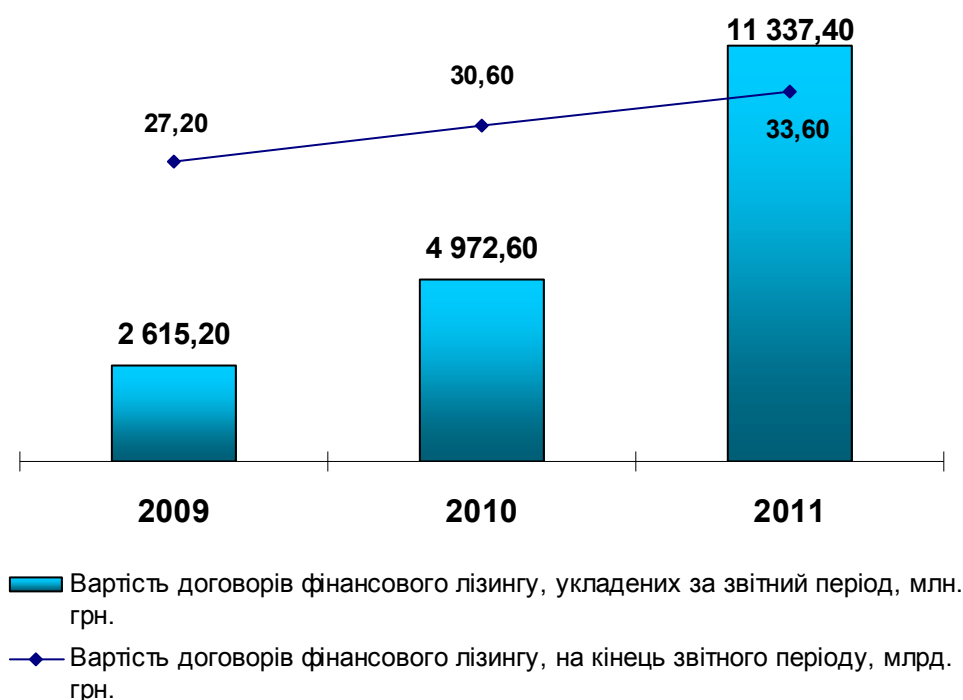

Рис. 13. Динаміка надання послуг фінансового лізингу за 2009 – 2011 рр.

Вартість договорів фінансового лізингу, укладених протягом 2011 року, збільшилася на 127,9% у порівнянні з 2010 роком і становила 11 337,4 млн. грн.

За підсумками 2011 року найбільшими споживачами лізингових послуг є: транспортна галузь (вартість договорів станом на 31.12.11 – 74 434,6 млн. грн.), сільське господарство (17 232,6 млн. грн.), будівництво (10 119,6 млн. грн.), сфера послуг (6 631,8 млн. грн.). Схема розподілу обсягів лізингових операцій за галузями представлена на рис. 14, 15.

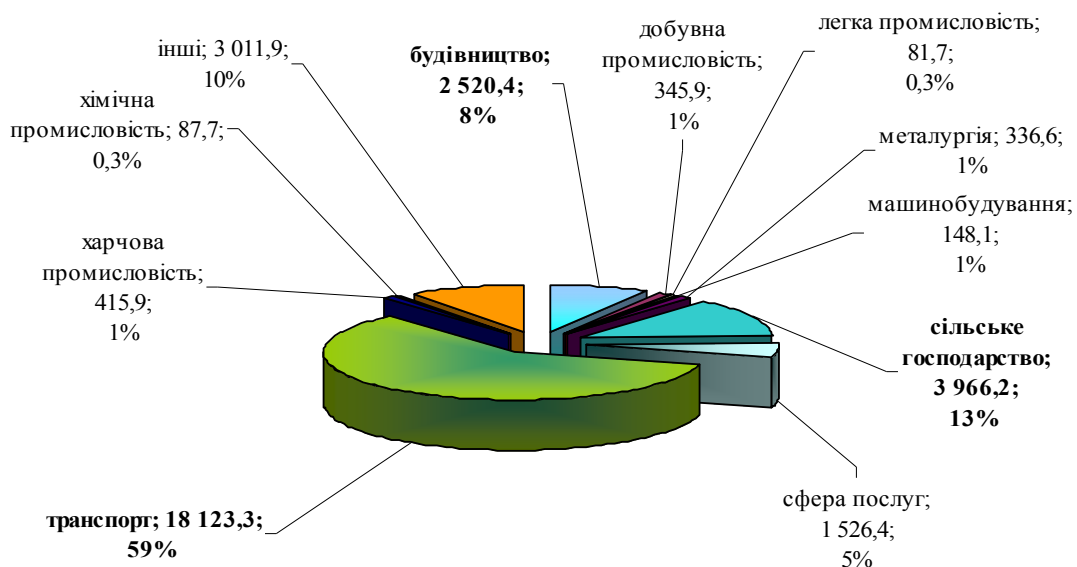

Рис. 14. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.12.10 (млн. грн.)

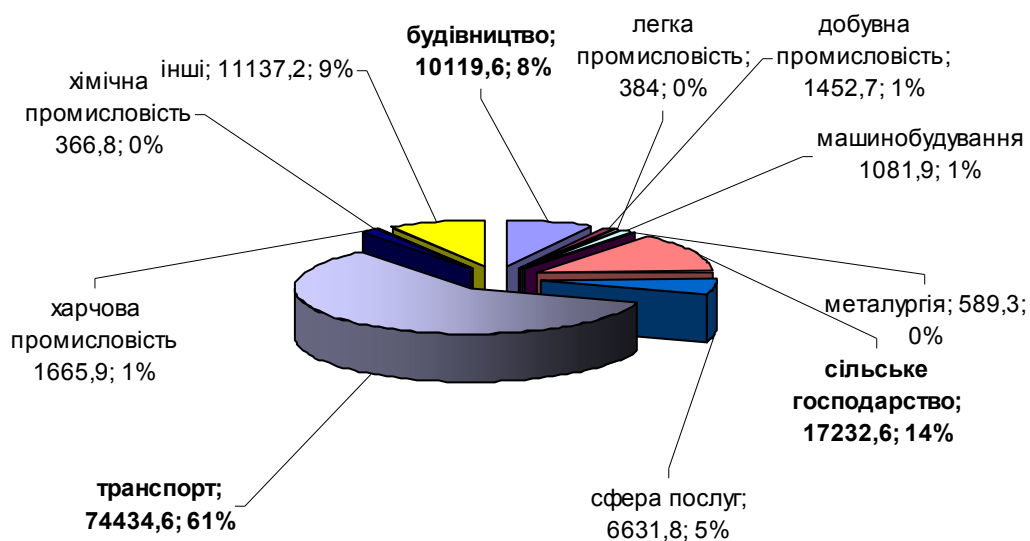

Рис. 15. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.12.11 (млн. грн.)

Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії станом на кінець IV кв. 2010 – 2011 рр. зображено на рис. 16, 17.

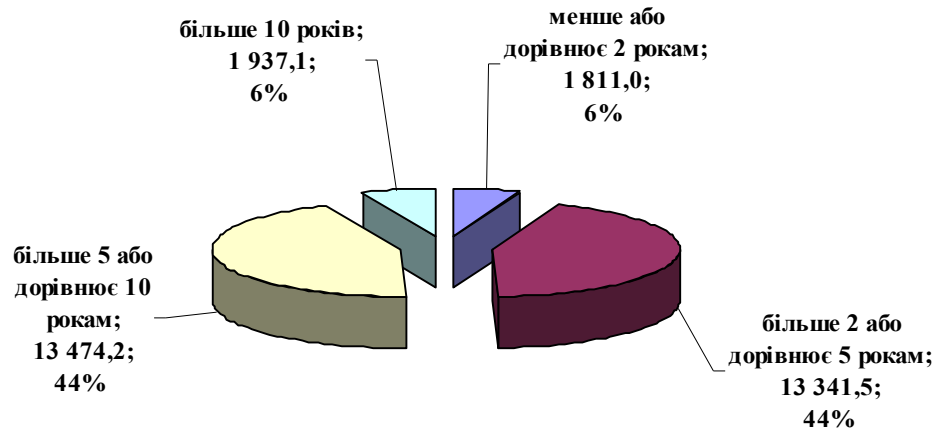

Рис. 16. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу станом на 31.12.10, за терміном їх дії (млн. грн.)

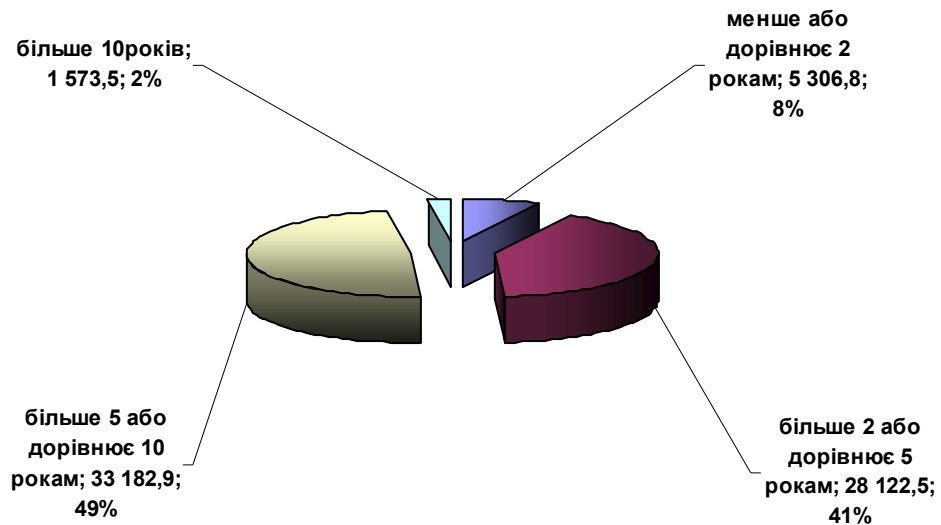

Рис. 17. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу станом на 31.12.11, за терміном їх дії (млн. грн.)

За 2011 рік відбулося значне зростання вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії в порівнянні з 2010 роком у договорів фінансового лізингу строком до 2 років, збільшилася більше ніж удвічі вартість договорів строком від 2 до 5 років, зросла втричі вартість договорів строком від 5 до 10 років. Проте зменшилася вартість договорів фінансового лізингу, строк яких більше 10 років на 23,1%.

Джерела фінансування лізингових операцій за 2010 – 2011 рр., що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в таблиці 13.

Таблиця 13

Розподіл джерел фінансування лізингових операцій за 2010 – 2011 рр.

Джерела фінансування	2010				2011			
	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
Власні кошти	958,6	27,2	0,04	0,7	1 589,3	19,0%	3,8	43,7%
Позичкові кошти, у т. ч. банківські кредити	2 557,0	72,7	5,4	99,3	6 785,1	80,9%	4,9	56,3%
Залучені кошти	3,8	0,1	0	0	7,9	0,1%	0	0,0%
Всього	3 519,3	100,0	5,4	100,0	8 382,3	100,0%	8,7	100,0%

За 2011 рік загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становив **8391,0 млн. грн.**, що вдвічі більше в порівнянні з 2010 роком. У структурі джерел фінансування лізингових операцій сукупний обсяг власних коштів юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній збільшився на 66,2% (з 958,6 млн. грн. станом на 31.12.10 до 1 593,1 млн. грн. станом на 31.12.11). За результатами 2011 року більше ніж удвічі збільшився сукупний обсяг позичкових коштів, у тому числі банківських кредитів – до 6 790,0 млн. грн. у порівнянні з 2010 роком.

Таким чином, ринок фінансового лізингу в 2011 році показав найбільше зростання показників порівняно з попередніми роками. Такий розвиток був спричинений, переважним чином, прийняттям з 01.01.2011 Податкового кодексу України. Нове оподаткування дало можливість знизити вартість об'єкта лізингу та лізингової комісії шляхом зменшення податкових видатків. Придбання об'єктів у лізинг стало більш привабливим порівняно з отриманням його в кредит.